

Lite gyting i sør, men høye konsentrasjoner på Mørefeltene

Erling Kåre Stenevik og Aril Slotte

Årets sildelarvetokt sammen med et gytetokt i Rogaland viser at det var lite gyting på de sørlige gytefeltene ved Karmøy i år. Hovedgytingen har foregått på Møre feltene.

I 2009-2010 har det et merkbart fiske etter NVG sild i Rogaland. For å studere hvor mye som egentlig gyter i sør, ble det gjennomført et eget gytetokt, og i tillegg ble sildelarvetoktet forlenget med dekning på sørlige gytefeltene.

I løpet av gytetoktet i perioden 7-13 mars. Det ble gjort noen registreringer av sildestimer i Karmøyområdet og ned til Egersund og Siragrunnen (Fig. 1), men det var svært lite i mengde sammenlignet med siste periode med NVG-sild i området på slutten av 1990-årene. Det var et lite fiskeri som pågikk i området samtidig med at toktet ble gjennomført, og fiskerne kunne bekrefte at det i 2011 var mye mindre sild enn i 2009-2010.

Det ble foretatt analyser av flere fangster i det kommersielle fisket rundt Karmøy. Disse demonstrerte at en endring i alderssammensetning i perioden 2009-2011 (Fig. 2). Årsklassene 2002-2004 er dominerende også i 2011, som i 2010, men en høy andel 5-åringer kan tyde på at 2006-årsklassen er på vei inn for å bidra i fiskeriet fremover.

Det har vært en diskusjon i de siste to årene om den nedadgående trenden i dyreplankton i Norskehavet vil påvirke silda. Når det gjelder silda som velger å reise helt sør til Karmøy, Egersund og Siragrunnen, så vet vi fra tidligere år at dette pleier å være de sterkeste individene i god kondisjon. Dette understøttes av analyser som viser at det ikke er særlig forskjell i lengde ved alder (Fig. 3) eller vekt ved lengde (Fig. 4) mellom årene 2009-2011. Det kan derimot ikke utelukkes at dårlige beiteforhold i Norskehavet har vært en bidragsyter til at andelen som vandret til Karmøy ble sterkt redusert i 2011.

Sildelarvetoktet bekreftet resultatene fra gytetoktet som ble gjennomført i mars (Fig. 5). På de sørligste stasjonene fra Karmøy og sørover ble det funnet svært få larver og satt sammen med de svake registreringene av gytende sild som ble funnet i mars tyder dette på at det er lite sild som har gytt i sør i år.

Mellom Karmøy og Møre ble det funnet larver på de innerste stasjonene men i lave konsentrasjoner. Hoveddelen av larvene ble funnet på Møre og utenfor trøndelagskysten. Spesielt på Mørefeltene ble det funnet enorme mengder sildelarver noe som tyder på at klekkingen der har vært vellykket. På stasjonene like sør for Buagrund ble det funnet svært høye konsentrasjoner. På en stasjon ble det funnet 25 600 larver. Dette er det høyeste antallet larver vi har hatt på en stasjon så lenge toktet har vært kjørt. Det totale antall larver vi fant på toktet var 73.41 billioner. Dette er et av de høyeste antall larver vi har hatt, men det betyr ikke at vi får en ny sterk årsklasse. Dessverre er det ikke noen god sammenheng mellom antallet larver så tidlig etter klekking og det antallet som vi finner igjen som yngel om høsten. Det er

svært høy dødelighet på dette stadiet og selv om vi har hatt flere rekordhøye larveindekser de siste årene må vi helt tilbake til 2004 for å finne den foreløpig siste store årsklassen. Den første pekepinnen på årets årsklasse av NVG sild får vi på Økosystemtoktet i Barentshavet som blir utført i høst.

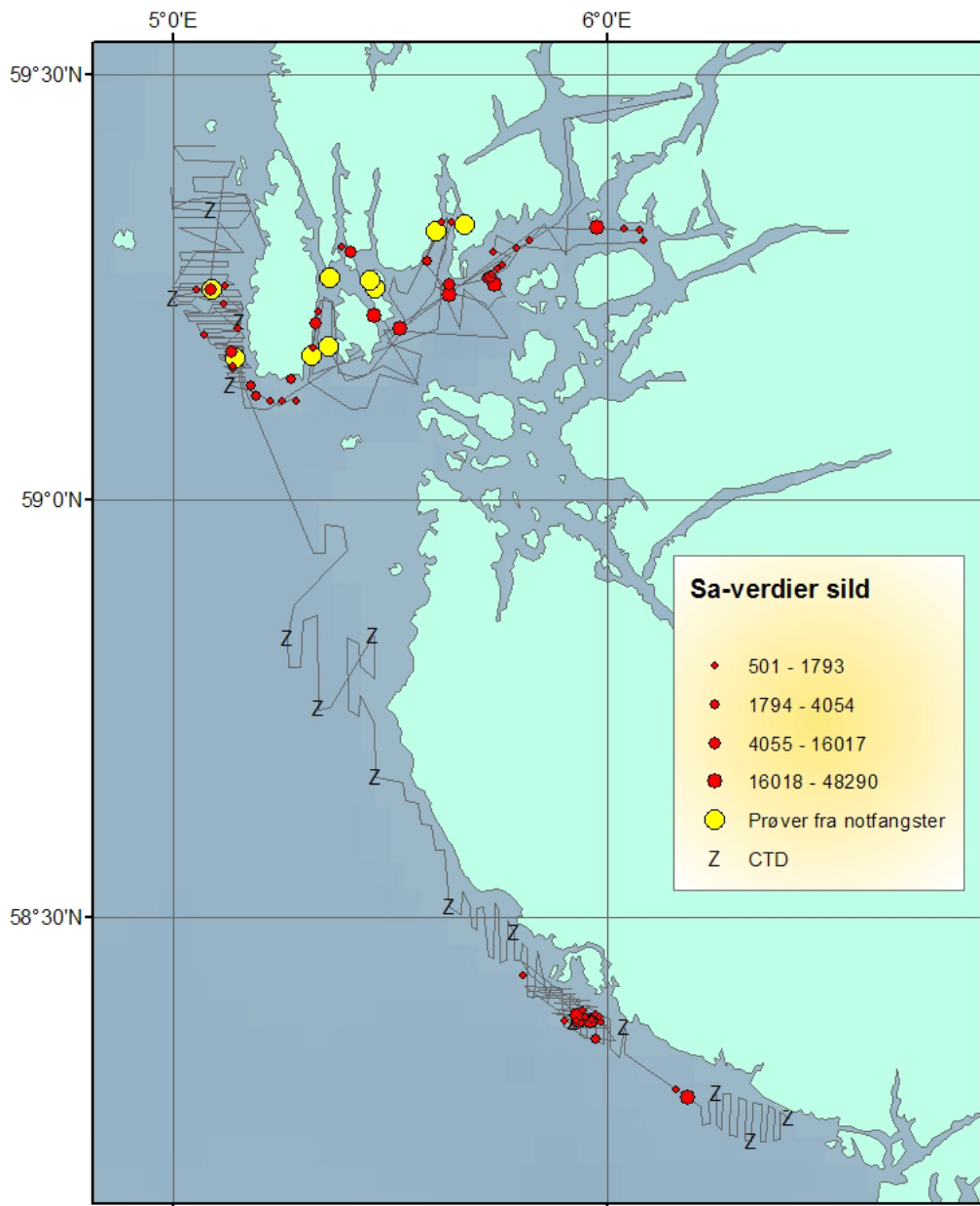

Fig. 1. Kart med kurslinjer med Håkon Mosby 7-13 mars, akustiske observasjoner av sildestimer (røde bobler), og posisjoner på kommersielle fangster der det ble foretatt prøvetaking.

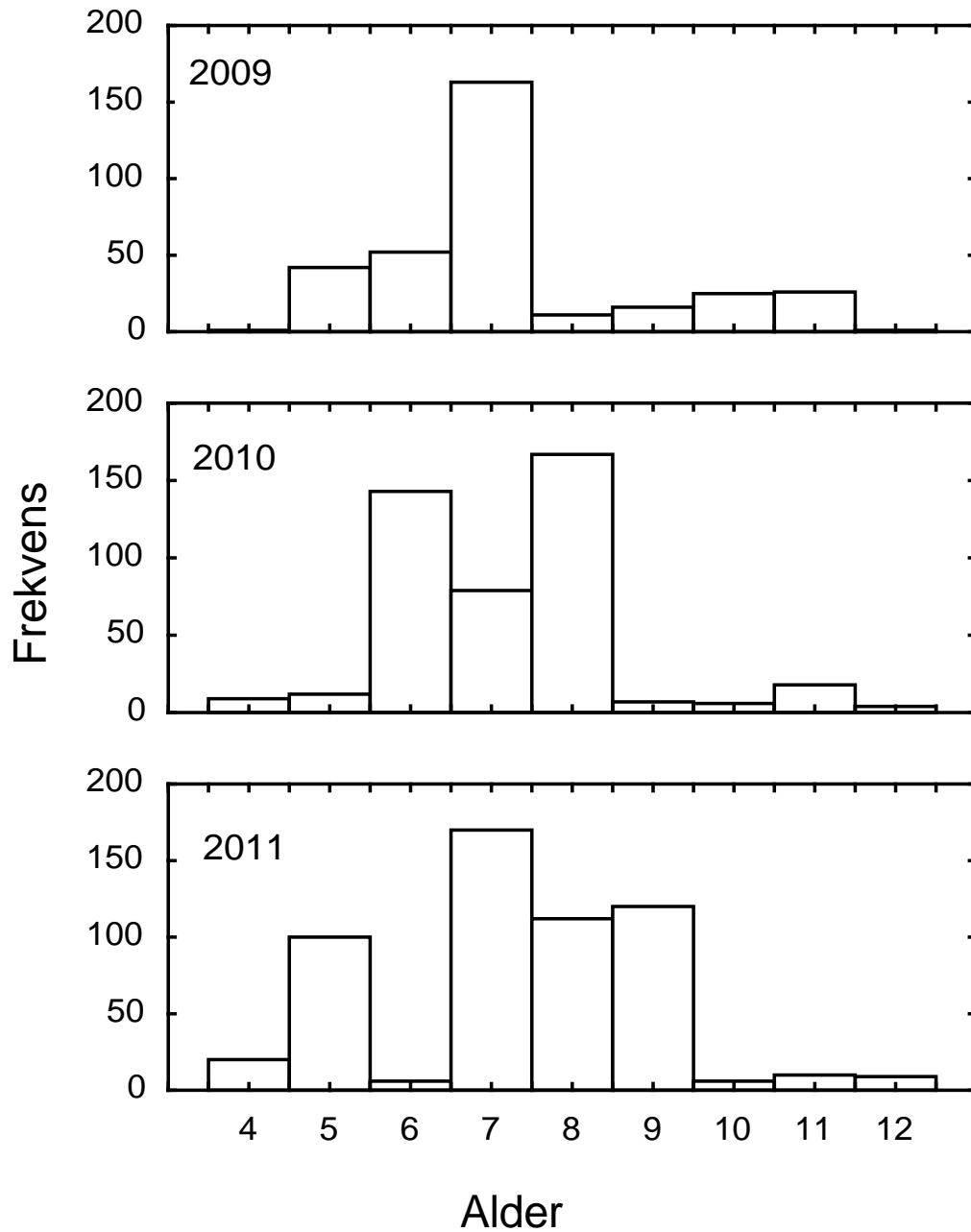

Fig. 2. Aldersfordeling i kommersielle prøver av NVG-sild ved Karmøy i 2009-2011.

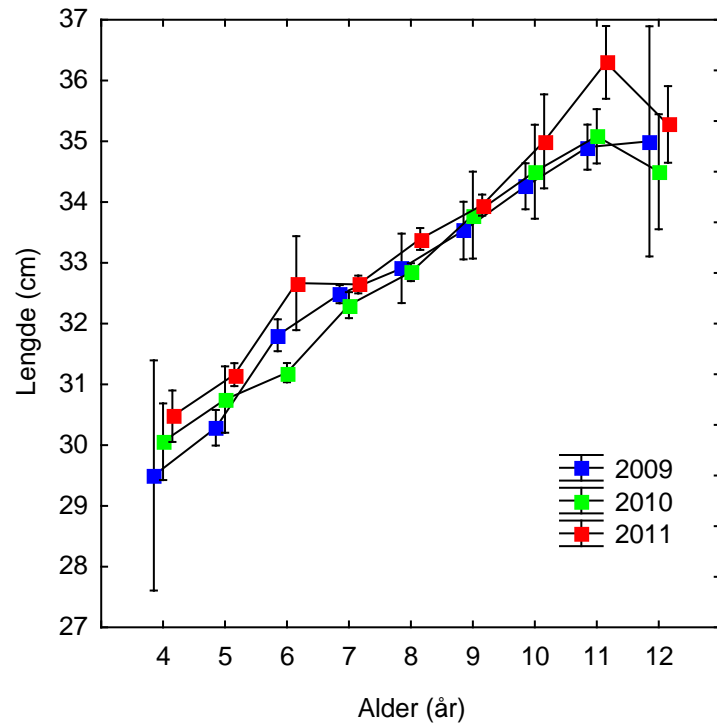

Fig. 3. Lengde ved alder i kommersielle prøver av NVG-sild ved Karmøy i 2009-2011

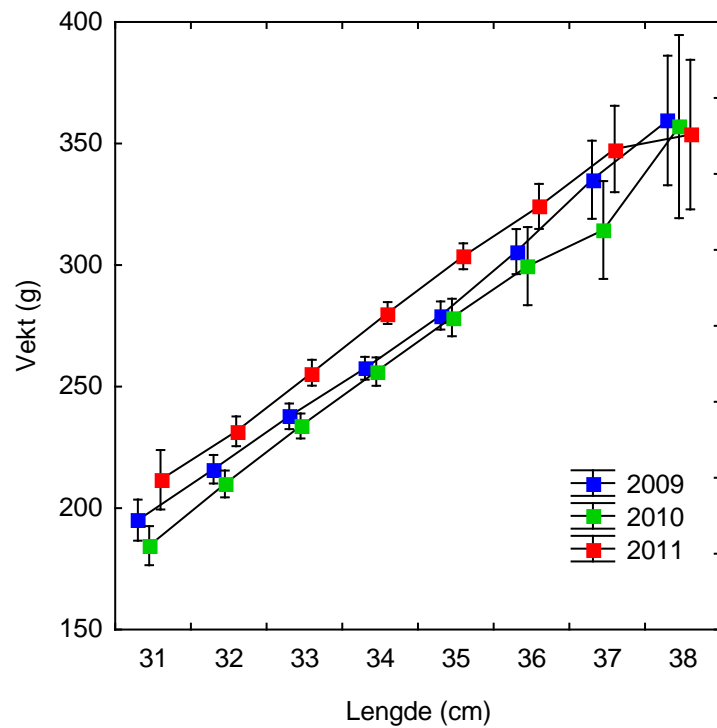

Fig. 4. Vekt ved lengde i kommersielle prøver av NVG-sild ved Karmøy i 2009-2011

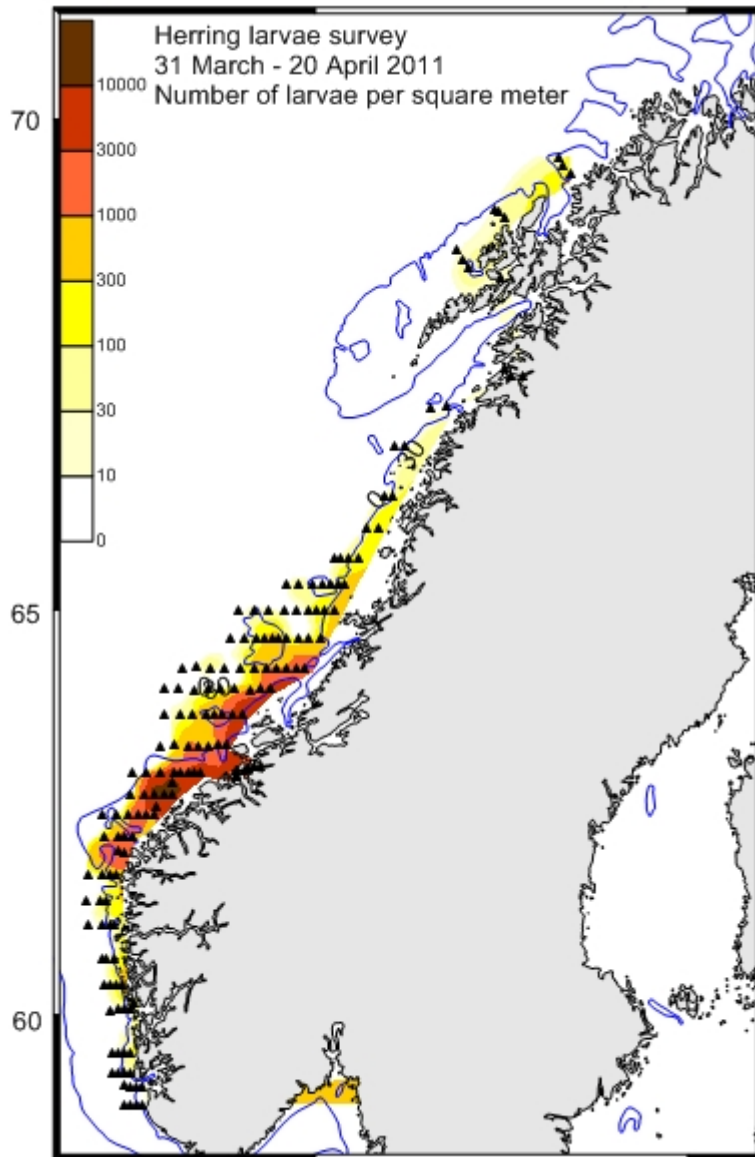

Fig. 5. Utbredelse av nyklekte sildelarver i april